

nisteren har nedsat en arbejdsgruppe med deltagelse af bl.a. KL, Dansk Industri og repræsentanter for vandsektoren, som skal deltage i arbejdet med udmøntning af disse bemyndigelser.

Lovforslaget indeholder regler, der vedrører vandsektorens effektivitet og gennemsigtighed. Regulering af vandsektorens natur- og miljømæssige påvirkninger samt regulering af sundhedsmæssige forhold skal fortsat ske i medfør af miljømålsloven, vandforsyningsloven og miljøbeskyttelsesloven.

Det vil fortsat være kommunalbestyrelsen, der er ansvarlig for udarbejdelse af de kommunale vandforsyningsplaner og spildevandsplaner. Der gives med samlelovsforslaget kommunen hjemmel til at indhente oplysninger til brug for kommunens udarbejdelse af vandforsyningsplaner og spildevandsplaner. Ønsker kommunen, at et vandselskab i videre omfang skal bidrage til kommunens planlægning, vil kommunen, i det omfang udgifterne ikke dækkes via vandpriserne, skulle betale for vandselskabernes bistand.

2.1. Krav til organisering af kommunale vand- eller spildevandsforsyningsvirksomheder

2.1.1. Gældende ret

Der er ikke i den gældende lovgivning fastsat krav til, hvordan aktiviteter forbundet med vand- eller spildevandsforsyning skal organiseres. I dele af sektorlovgivningen forudsættes dog offentligt ansvar for drift- og vedligeholdelse af spildevandsforsyningsanlæg.

Organisatorisk består hovedparten af den danske vandsektor i dag af kommunale vand- eller spildevandsforsyningsvirksomheder, som ejes direkte af kommunen og organisatorisk er placeret under kommunalbestyrelsen. Enkelte vand- eller spildevandsforsyningsvirksomheder er organiseret som kommunale fællesskaber (oftest interessentskaber). En mindre del af de kommunale vand- eller spildevandsforsyningsvirksomheder er organiseret som aktieselskaber, oftest med kommunen som eneaktionær. Det anslås, at ca. 20 kommuner i dag har valgt at organisere deres aktiviteter forbundet med vand- eller spildevandsforsyning i aktieselskaber.

Enkelte kommuner har overdraget ejerskabet af dele af vand- eller spildevandsforsyningsvirksomheden til selvejende institutioner eller forbrugerejede andelsselskaber. Det gælder bl.a. Randers (Energi Randers, som er en selvejende institution), Kolding, Vejle, Fredericia og Middelfart (samlet i den selvejende institution TRE-FOR) og Grenå (Grenå og Anholt Vandforsyning A.m.b.a.).

Enkelte kommuner har inden for de senere år solgt hele eller dele af vandforsyningsvirksomheden til private selskaber. Disse vandselskaber er organiseret som aktieselskaber.

Hovedparten af de ca. 2.500 forbrugerejede vandforsyningselskaber er organiseret som andelsselskaber, men andre organisationsformer findes også, eksempelvis I/S. De forbrugerejede vandforsyningselskaber er altovervejende startet af forbrugerne.

Når en vand- eller spildevandsforsyningsvirksomhed er en del af den kommunale forvaltning, har kommunen både myndighedsansvar og driftsansvar. Eksempelvis er det kommunen, som i henhold til miljøbeskyttelsesloven meddeler tilladelse til udledning af spildevand fra renseanlægget samtidig med, at kommunen driver renseanlægget. På vandforsyningsområdet er kommunerne tilsynsmyndighed både over for de private vandforsyningselskaber og over for kommunernes egne vandforsyningsvirksomheder. Tilsynet med de private vandforsyningselskaber er i nogle tilfælde i vid udstrækning overladt til den kommunale vandforsyningsvirksomhed. Dette kan skabe tvivl om roller og ansvar.

2.1.2. Den foreslåede ordning

Der er behov for en mere klar adskillelse mellem kommunernes skattefinansierede myndighedsudøvelse og vandsektorens brugerfinansierede aktiviteter forbundet med vand- eller spildevandsforsyning. Dette vil tydeliggøre kommunens og forsyningens rolle som henholdsvis bestiller og udfører, hvilket forventes at fremme en fokusering på driften i vandselskaberne.

Det vurderes ikke hensigtsmæssigt at stille yderligere krav til organiseringen af de aktiviteter forbundet med vand- eller spildevandsforsyning, som allerede er udskilt fra den kommunale forvaltning som aktie- eller anpartsselskab, der er organiseret som kommunale fællesskaber eller private vandselskaber.

For at sikre en klar og tynd juridisk og økonomisk adskillelse mellem kommunen og vand- eller spildevandsforsyningsvirksomheden foreslås, at der indføres krav om, at kommuner kun kan deltage i aktiviteter forbundet med vand- eller spildevandsforsyning, hvis aktiviteterne udøves i et eller flere selskaber, som drives i aktie- eller anpartsform.

Sigtet med forslaget er blot at adskille kommunernes roller som henholdsvis forsyningsvirksomhed og myndighedsudøver. Det er derimod ikke tilsigtet med dette lovforslag at ændre ejerskab af forsyningsvirksomhederne. Det foreslås derfor, at kommunerne kan overdrage fast ejendom til kommunalt ejede selskaber